

MARSVINET – et perfekt familiedyr.

Marsvin: Et af de ældste husdyr. Levede med mennesker allerede 1000-500 år f.kr..

I naturen lever marsvinet i små grupper: "Hjemmet" er diverse jordhuler.

Er oprindelig en lille sydamerikansk gnaver. Der findes mange accepterede typer med flere end 23 farvevarianter og både kort og lang pels. Ingen ved nøjagtig, hvorfra navnet "marsvin" stammer, men en af teorierne er, at "mar" kommer fra "mare", der betyder hav på fransk. Man mente, at de kom svømmende til Sydamerika fra nogle små øer. "Svin" er hæftet på p.gr.a. af deres lyde, som kan minde om svins.

Marsvin udstilles i dag akkurat som racehunde og katte.

Behov:

Temperatur: Tåler fint almindelig rumtemperatur – men ikke kulde og ekstrem varme.
18-26 gr.C.

Lys: Ingen særlige krav. Oprindelig er de skumrings- og nataktive, men i fangenskab vænner de sig nemt til at være 100% dagaktive.

Fugtighed: Tåler ikke fugt. Kan give luftvejsproblemer og hudproblemer - specielt på fødder.

Ventilation: Ingen særlige krav men de tåler ikke træk. Derfor kan det være klogt at have plader i siderne på buret.

Fodring/vand: De drikker meget vand.

Marsvinepiller adskiller sig fra kaninpiller ved, at der er tilsat vitamin C, og proteinindholdet er lidt højere. Marsvin har lige som mennesker og aber et helt specifikt behov for vitamin C. Det er klogt altid selv at give dyrene et dagligt tilskud af vitamin C. 40-50 mg/dyr(=1/2 appelsin). Selv om pillerne skulle indeholde den nødvendige mængde vitamin, så er det sådan, at C-vitam max. kan holde sig i foderet i 90 dage. Meget af foderet har været meget betydelig længere tid undervejs, inden du køber det.

Et problem er, at mange marsvin bliver for fede på pillefodring. Foderet skal indeholde min. 15% fibre, 18% råprotein og 4% fedt.

Giv derfor kun 15-30 gram piller/dag/dyr og resten som sunde grøntsager(f.eks. blomkål, broccoli, grønkål, rosenkål og mælkebøtteblade) og fri adgang til hø. For megen salat, æbler og andre vandholdige ting giver ofte diarrhoe.

Husk at alle foderskift skal ske langsomt.

Sociale behov: Akkurat som andre dyr skal marsvin vænne sig til venlig håndtering.

Marsvin er af natur meget sociale dyr. Der kan ses slagsmål mellem hanner. Er de ene, kræver de megen ejerkontakt. 2 hunner går fint sammen.

Pleje: Afhængig af art. Langhårede kræver megen pleje mens korthårede er meget nemme. Hold øje med klør og tænder.

Se efter om de får sår og hævelser.

Kontroller at de holder sig rene ved endetarmsåbningen.

De kan i enkelte tilfælde lære at gøre sig rene på et bestemt sted.

Bure: Marsvin er "to-dimensionelle" dyr, som ikke kræver megen højde. I grundflade skal et bur være minimum ca. 40 x 70cm med fast bund. De går fint i savsmuld eller på aviser(tryksvæerten er ikke giftig).

Vægt: Hanner vejer fra 1000 – 1800 gram og hunner 700 – 1200 gram.

Kæledyr/Ikke-kæledyr

Temperament: Nok det bedste lille kæledyr som findes. Nogle få kan bide, men lærer de blid håndtering fra små, er der sjældent problemer.

Børne-/ikke børneegnet: Meget børneegnet - måske det mest egnede "børnedyr". Pas på at børn ikke taber dem med brud på ben og ryg til følge.

Dagaktiv/nataktiv: Dagaktiv

Kønsmodenhed: Hunner: 4 - 6 leveuge. Hanner: 3 – 10 leveuge. Jo tungere/større marsvinene er, jo senere kommer de i løbetid.

Kønsmodenhed må ikke forveksles med det rette tidspunkt til avl, som for hunnernes vedkommende er 3 – 5 mdr. gammel, og for hannernes vedkommende 2,5 mdr. – 5 mdr. gammel.

Avl med hunner over ca. 7 mdr. bør vil altid medføre en risiko for, at hun ikke kan føde.

Efterfølgende vil bækkenknoglerne vokse sammen med det resultat, at fødselsgangen mister den nødvendige elasticitet for en normal fødsel..

Hunnerne er drægtige i gennemsnit 68 dage med en variation fra 59 – 72 dage. En normal fødsel vil vare ca. 30 min, og der går ikke mere end 3 – 7 minutter mellem ungerne ankomst.

Ungens normale fødselsvægt vil være mellem 50 og 100 gr., og de vil daglig forøge vægten med 4 og 7 gram.

Det største kuld jeg har set, var 9 stk.. Almindeligt vil der komme 4 – 5 unger.

Levealder: 3-5 år.

Alm. Helbredsproblemer:

Først og fremmest *tandproblemer*. Ofte et marsvin, der bare ikke vil spise. Evt. skærer marsvinet tænder. Tænderne skal ordnes i bedøvelse. Det er ofte kindtænderne, som er problemet. Desværre er tilstanden ofte tilbagevendende.

Mave-tarm problemer grundet fodring med for meget grøntfoder. Der sker en gæring i deres blindtarm og tyktarm som nærmest lammer systemet.

Mider evt. lus med *kløe og håraffald* – behandles rimeligt nemt med medicin. Smitter ikke mennesker.

Fødselsproblemer – enten kan de ikke føde fostrene, eller også får de drægtighedsforgiftning. Ved drægtighedsforgiftning udvikles der i livmoderen giftige proteinstoffer, som ødelægger marsvinets lever. s

Drægtighedsforgiftning ses i de sidste 7-10 dage af drægtigheden(59-72 dage) og den første uge efter fødslen. Årsagerne kan være mange, men lidelsen er næsten altid uhelbredelig.

Vil man have unger med sit hunmarsvin, skal de parres, mens bækkenknoglerne endnu ikke er sammenvoksede.

Senere forkalker bækkenknoglerne, og ungerne kan ikke passere bækkenet. Kejsersnit vil så være den eneste løsning.

Et lavt indhold af calcium i blodet med varierende grader af *kramper* til følge ses sidst i drægtigheden.

Marsvins *luftveje* er relativt følsomme. Lungebetændelser er relativt almindelige, hvis de får træk.

Store *knuder i huden* er almindeligt forekommende - oftest er det betændte hudkirtler, som nemt fjernes. Marsvin har flere slags duftkirtler i huden. Nogle som udskiller en artsspecifik lugt og andre som udskiller kønshormon-lugte. De sidste sidder lige over haleroden.

Grå stær ses oftere og oftere som et arveligt øjenproblem.

Ulemper forbundet med hold: Næsten ingen hvis man holder deres bure rene.

Risici: Ingen

Smittefare til mennesker: Ingen

Andet: Har man flere marsvin af *forskelligt køn*, skal man gøre sig sine overvejelser. Med mindre man vil være marsvinegrosserer – må man enten holde kønnene adskilt eller sterilisere/kastrere. De yngler lynhurtigt. *Drægtighedsperioden* er gennemsnitlig 68 dage - længere end hundens 63 dage. Nyfødte marsvineunger er fantastiske - de er simpelt hen fuldtudviklede med øjne, hår o.s.v..

Marsvin tåler ikke alle slags antibiotika.

Det er en god ting at få givet dem et sundhedscheck 1 gang om året.

Steensborg 2006